

REKENKAMERCOMMISSIE BUREN

Aan de Raad van de gemeente Buren

Datum 22 oktober 2012

Onderwerp Rekenkamerbrief Programmabegroting 2013-2016

Geachte leden van de raad,

Evenals bij de programmabegroting 2012-2015 het geval is geweest, bieden wij u hierbij een rekenkamerbrief aan over de programmabegroting 2013-2016. Wij hopen dat deze brief een ondersteuning voor u kan zijn bij de voorbereiding op de besluitvorming van deze begroting.

Vorig jaar hebben wij u een uitgebreide en op een aantal punten gedetailleerde reactie gegeven op de ontvangen stukken. Gelet op de korte voorbereidingstijd van zowel u als ons willen wij in deze brief alleen een aantal belangrijke onderwerpen aanstippen, met daarbij, voor zover mogelijk, verwijzingen.

Samen met het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie kunt u vervolgens nader inzoomen op de verschillende onderwerpen. Eventueel kan hierbij de Kwaliteitscommissie u een helpende hand bieden.

De volgende onderwerpen willen wij onder uw aandacht brengen:

- a. Aan de opzet en inhoud van de begroting zijn door de wetgever eisen gesteld. Wij hebben u vorig jaar hierover uitgebreid informatie verstrekt met de daarbij behorende relevante bijlagen. Wij moeten constateren dat de opzet van de voorliggende begroting veel overeenkomsten vertoont met de vorige begroting. De voorgestane en afgesproken veranderingen hebben wij niet kunnen constateren. Een reële planning betreffende de voortgang is een belangrijk vereiste om uiteindelijk het document programmabegroting te kunnen gebruiken waarvoor het destijds door de wetgever is bedoeld.

- b. Wij hebben u bij de vorige begroting geïnformeerd over onze bevindingen aangaande de paragraaf weerstandsvermogen en de toereikendheid van het weerstandsvermogen. Wij missen in de voorliggende begroting wederom een duidelijk beeld van de risico's. Tevens ontbreekt het ons inziens aan een norm waaraan het weerstandsvermogen minimaal zou moeten voldoen. Tot slot merken wij op dat de gehanteerde bedragen aangaande de omvang van de algemene reserve afwijkend zijn. Deze laatste opmerking is des te relevanter wanneer we kijken naar het verloop van de risico's en in het bijzonder die van de grondexploitaties.

Verderop komen we hier nog op terug. Afsluitend lijkt het ons zinvol wanneer het college op korte termijn verdere stappen zet om de informatievoorziening aan uw raad te verbeteren en in het bijzonder wanneer het gaat om het beheersen van de risico's.

- c. Het onderwerp kengetallen is inmiddels ook regelmatig aan de orde geweest. Over nut en noodzaak ervan is ons inziens voldoende duidelijkheid. Er is ook steeds sprake geweest van een groeiemodel. We missen alleen het groeipad in deze. In de voorliggende stukken is de toegezegde uitbreiding onvoldoende dan wel niet gerealiseerd. Ook hierbij is het zaak om harde afspraken met het college te maken over het te volgen tijdspad.

- d. Aangaande de informatievoorziening is al eerder afgesproken dat de indeling en opzet van de paragrafen verbeterd zouden worden. Er is sprake van iets meer informatie maar deze is minder toegankelijk en minder transparant. Concrete afspraken maken is ook hierbij noodzakelijk.

- e. In 2010 hebben wij een rapport uitgebracht om de informatievoorziening rondom de personeelskosten te verbeteren. Korthedshalve verwijzen wij u naar dat rapport, naar de afspraken met het college en naar onze rekenkamerbrief bij de programmabegroting 2012-2015. Wat nu is opgenomen in de programmabegroting 2013-2016 vinden wij niet toereikend, en zeker niet in het licht van de door u uitgesproken behoefte om in deze raadsperiode de loonsom terug te brengen. De ontwikkeling van het aantal formatieplaatsen, de inhuur van derden, de ontwikkeling van de loonsom zijn onder andere elementen die een bijdrage zouden kunnen leveren aan het verbeteren van de informatievoorziening. Er zit geen consistente lijn in omvang en presentatie van de cijfers in de voorliggende boekwerken.

- f. De afgelopen maanden zijn wij als Rekenkamercommissie uitgebreid aan de slag gegaan met de informatievoorziening van de grondexploitatie. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een rapport dat u onverkort heeft overgenomen. Daarbij heeft u besloten om de aanbevelingen ter nadere uitwerking voor te leggen aan de Kwaliteitscommissie. Wij constateren nu dat in de voorliggende begroting op geen enkele manier verwezen wordt naar het vastgestelde onderzoeksrapport. En de informatie is nog steeds beperkt. Diverse stukken tekst komen overeen met de tekst van vorig jaar. Ook missen wij een verwijzing naar de acties/verbeterpunten die al opgepakt zijn. Wanneer we vervolgens kijken naar de financiële risico's die de gemeente op dit moment loopt, dan vinden wij dit echt een gemiste kans. Er zijn diverse voorzieningen getroffen en in de algemene reserve is ook een deel hiervan bestemd, maar de vraag is of deze uiteindelijk wel toereikend zullen zijn. Vrijwel elke gemeente in ons land wordt dagelijks geconfronteerd met de negatieve resultaten van de grondexploitatie. Wij hadden verwacht dat u meer informatie zou krijgen over de actuele stand van zaken en welke maatregelen het college voornemens is te treffen en dat daaruit tevens de 'sense of urgency' duidelijk zou worden. Vooral gaat het dan om de complexen Maurik-Oost en Doeljenburg.

- g. Op 28 juni 2011 heeft u een motie aangenomen op het gebied van de paragraaf WMO. Wij constateren dat inmiddels de desbetreffende paragraaf is opgenomen in de programmabegroting 2013-2016. De wijze waarop de onderdelen van de WMO in de begroting zijn opgenomen geeft echter onvoldoende mogelijkheden om herkenbare en meer geconcretiseerde doelen en de uitwerking op de voortgang te toetsen. Er zullen ons inziens verdere verfijningen moeten worden aangebracht om informatie te krijgen die het voor u mogelijk maakt om kaders te stellen en te kunnen controleren op doelmatigheid en doeltreffendheid. Daarbij lijkt het ons zinvol om gebruik te maken van 'best practices' in dit kader.

- h. In de raadsvergadering van 6 november 2012 komt onder andere het voorstel aan de orde om een krediet te voteren om verdere invulling te geven op organisatorisch en personeelsgebied en aan de samenwerking met andere gemeenten. Instemming met dit voorstel betekent bijvoorbeeld dat de planning zoals opgenomen in de programmabegroting 2013-2016 onder druk komt te staan.
- Er is in deze begroting geen rekening gehouden met de effecten van de voorgenomen samenwerking op de personele bezetting. Wanneer we dit koppelen aan het stuwmeer aan activiteiten waarover gesproken werd bij de behandeling van de jaarrekening 2011, dan is dit wel een belangrijk aandachtspunt. Het lijkt ons goed wanneer het college u periodiek informeert over de voortgang van de 'gewone' activiteiten en de in de begroting opgenomen plannen in relatie tot het op te starten samenwerkingsproces. Tijdig de haalbaarheid van een en ander aangeven is daarbij belangrijk.

Ten slotte.

1. In de voorgaande punten hebben wij vooral geconstateerd dat het maken en nakomen van afspraken aangaande de verbetering van de informatievoorziening rondom de programmabegroting onvoldoende tot zijn recht komen. Er worden toezeggingen gedaan, maar in de praktijk zijn de effecten daarvan nauwelijks waarneembaar. Wij geven u in overweging om het college te verzoeken een inventarisatie te maken van alle gedane toezeggingen op dit gebied met daarbij een haalbare planning. Immers alles tegelijk kan niet.
2. Verder constateren wij dat de informatie die verstrekt wordt, niet altijd even consequent en consistent wordt toegepast en vermeld. Een voorbeeld daarvan is een stelpost van € 185.500 die wel is opgenomen in de begroting 2013 maar niet als zodanig is vermeld in de uitgangspunten c.q. de kadernota.
3. Als laatste willen wij u wijzen op de aanpak van de zeer moeilijke situatie bij de grond-exploitaties. Gelet op de risico's die de gemeente hierbij loopt, achten wij het van belang dat u samen met het college op korte termijn overeenstemming bereikt over een adequate aanpak.

Uiteraard zijn wij bereid om, indien noodzakelijk, hier nadere toelichting op te verstrekken.

Voor de goede orde delen wij u nog mede dat wij, gelet op de korte voorbereidingstijd, niet in de gelegenheid zijn geweest om het college, voorafgaande aan de behandeling in uw raad, om een reactie te vragen.

Met vriendelijke groet,

De Rekenkamercommissie Buren,
Drs. P.H. de Jong, voorzitter
H.J.F.L. Meeuwsen MBA RM AC
Drs. J.H. Hollebrandse - Kemp
W. van Beem, ambtelijk secretaris